

Introductie op tentoonstelling

Isaac Israëls

In de ban van Van Gogh

De kunstenaar Isaac Israëls ontmoette Jo van Gogh-Bonger in Parijs. Als zoon van de bekende Haagse School schilder Josef Israëls kwam hij al sinds zijn jeugd in die stad. Isaac was een Amsterdamse impressionist die naast portretten veel stadsgezichten en scènes uit het dagelijks leven vastlegde. Jo was getrouwd met kunsthandelaar Theo van Gogh, de broer van Vincent. Na zijn dood in 1891 verhuisde zij terug naar Nederland. Daar kwamen Isaac en Jo elkaar opnieuw tegen. Op haar verzoek maakte hij een portretje van haar zoontje. Er ontstond een innige band, zo blijkt uit zijn brieven en haar dagboek. De relatie strandde na een paar jaar, maar de vriendschap bleef voortduren.

Tussen 1915 en 1920 leende Jo Isaac een paar keer topstukken van Vincent van Gogh: *Zonnebloemen*, *Het Gele Huis (De straat)* en *De slaapkamer*. Israëls bewonderde Van Gogh om zijn gedurfde kleuren, en nam een tijd lang diens schilderijen op in de achtergrond van zijn portretten. 'Pronken met andermans veren', noemde Israëls het. Zo werden felle, contrasterende kleuren ook onderdeel van zijn eigen palet.

Isaac Israëls

Captivated by Van Gogh

The artist Isaac Israëls met Jo van Gogh-Bonger in Paris. As the son of the famous Hague School painter Josef Israëls, he had been visiting the city since his childhood. Isaac was an Amsterdam Impressionist who, besides portraits, captured numerous cityscapes and scenes from everyday life. Jo was married to art dealer Theo van Gogh, Vincent's brother. After his death in 1891, she moved back to the Netherlands. There Isaac and Jo met again. At her request, he painted a portrait of her young son. An intimate connection developed between the two, as witnessed by his letters and her diary. Their relationship didn't last, but they remained friends.

Jo lent masterpieces by Vincent van Gogh to Isaac several times between 1915 and 1920: *Sunflowers*, *The Yellow House (The Street)* and *The Bedroom*. Israëls admired Van Gogh's bold colours and for a while included the late artist's paintings in the background of his portraits. 'Adorning oneself with borrowed plumes', as he put it. In this way, intense, contrasting colours became part of Israëls' own palette.

Zaal 1

– met de klok mee

Isaac Israëls (1865-1934)

Zelfportret met een portret van Raden Mas Jodjana op de achtergrond, 1919

Self-Portrait with a Portrait of Raden Mas Jodjana in the Background

olieverf op doek

Van Gogh Museum, Amsterdam, ter plaatsing in De Mesdag Collectie, Den Haag (legaat mevr. Chavoix-Jodjana)

oil on canvas

Van Gogh Museum, Amsterdam, to be placed in The Mesdag Collection, The Hague (bequest of Mrs Chavoix-Jodjana)

Tussen 1915 en 1920 voegde Israëls behalve de werken van Van Gogh ook andere kunstwerken in de achtergrond toe. Dit waren bijna altijd zijn eigen schilderijen. Zo is in dit zelfportret een portret van Raden Mas Jodjana te zien. Deze Javaanse danser studeerde in Nederland en raakte bevriend met Israëls. Jodjana poseerde meerdere keren voor de schilder, waarvoor Israëls hem bedankte met teken- en schilderlessen.

Besides paintings by Van Gogh, Israëls placed other artworks too in his backgrounds between 1915 and 1920. For the most part they were his own creations. In the background of this self-portrait, for instance, we see his painting of Raden Mas Jodjana, a Javanese dancer who studied in the Netherlands and befriended Israëls. He posed for the painter several times, for which Isaac thanked him with drawing and painting lessons.

Isaac Israëls (1865-1934)

De repetitie van het signaal, 1881

Practising the Signal

olieverf op paneel _____

De Mesdag Collectie, Den Haag

oil on panel

The Mesdag Collection, The Hague

De repetitie van het signaal is het schildersdebuut van de jonge Isaac Israëls. Een bekende kunstcriticus vond dit werk destijds voor “een zestienjarige knaap wel ‘n verbluffende proeve van technische ervarenheid.” Hendrik Willem Mesdag, die goed bevriend was met Isaacs vader Jozef, zag het schilderij tijdens één van zijn bezoeken aan het huis van de Israëls in Den Haag. Hij kocht het nog voordat het voltooid was.

Practising the Signal is the painting debut of the young Isaac Israëls. At the time, a well-known art critic considered this work to be ‘an astonishing display of technical skill for a sixteen-year-old lad’. Hendrik Willem Mesdag, who was a close friend of Isaac's father Jozef, saw the painting during one of his visits to the Israëls' home in The Hague. He purchased it even before it was completed.

B-tekst en citaat uit periode 1894-1898:

't Was heel mooi – heel fijn – ons sentiment – toen.'

= Dagboek Jo van Gogh-Bonger, tussen 12 en 17 augustus 1895

'It was very pleasant – very good – our feelings – then.'

= Diary of Jo van Gogh-Bonger, between 12 and 17 August 1895

Diepe genegenheid

Vanaf hun eerste ontmoeting voelden Isaac en Jo sympathie voor elkaar. In 1894 vroeg zij hem haar zoontje te portretteren. Zo raakten ze steeds beter bevriend en kregen ze zelfs enkele jaren een verhouding. Uit het dagboek van Jo en de brieven die Israëls aan haar schreef, blijkt diepe genegenheid. Toch bleef een officiële relatie uit. Israëls heeft zich nooit willen binden: 'Los wilde hij zijn en niet vastgehouden door de dingen,' aldus een vriend van hem. Jo beseftte dat ook: 'Trouwen daar is hij de man niet voor,' schreef ze in haar dagboek. Na een periode van aantrekken en afstoten verwaterde het contact begin 1898.

Deep affection

Isaac and Jo were drawn to one another from the first time they met. In 1894, she asked him to paint a portrait of her young son. They became steadily closer friends and even had a relationship for a few years. Jo's diary and the letters Israëls wrote to her testify to the deep affection they shared. Yet the relationship was never officially sealed. Israëls was unwilling to commit himself: 'He wanted to be independent and not be constrained by the circumstances that life piles on us', a friend remembered. Jo realized this all too well: 'He is not a man for marriage', she wrote in her diary. After a period of on-again, off-again contact, their relationship gradually faded from the beginning of 1898.

Isaac Israëls (1865-1934)

Portret van Jo van Gogh-Bonger, 1895-1896

Portrait of Jo van Gogh-Bonger

rood krijt, potlood en met wit gehoogd op papier

privécollectie

red chalk, pencil and heightened with white on paper

private collection

Eind 1895 werkte Isaac aan een portret van Jo, maar het wilde maar niet lukken. Hij schreef haar: 'Je portret lijkt niets, als je weer komt zal ik het verbeteren dan moet je ook eens alle fotografieën van nu en vroeger die je van jezelf hebt eens meebrengen, die zou ik wel eens willen zien.' De tekening is duidelijk nagetekend van de foto van Jo met haar kind op schoot (hiernaast).

Towards the end of 1895, Isaac was working on a portrait of Jo, but it refused to come together. He wrote to her: 'Your portrait isn't right, I'll improve it next time you come and you should also bring all the photographs you have of yourself from now and in the past, I would like to see them.' The drawing was clearly copied from a photograph of Jo with her child on her lap (see right).

Raoul Saisset (1859 - ?)

Portret van Jo van Gogh-Bonger met baby Vincent Willem van Gogh op schoot, 1890

Portrait of Jo van Gogh-Bonger with Baby Vincent Willem van Gogh on Her Lap

albuminedruk

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

albumen process

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Isaac Israëls (1865-1934)

Zelfportret met zwarte hoed, 1894-1898

Self-Portrait with Black Hat

pen in inkt op papier

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

pen and ink on paper

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Dit zelfportretje stuurde Isaac vermoedelijk met een van zijn brieven aan Jo mee. Zijn vriendschap met haar was hem dierbaar, zoals blijkt uit de 103 brieven die van hem aan haar zijn overgeleverd. Isaac was de zoon van de succesvolle Haagse School-schilder Jozef Israëls. Hij ontwikkelde een losse schilderstijl, en had een scherp oog voor licht en beweging. Hij staat vooral bekend om zijn levendige stadsgezichten, modeportretten en scènes uit het dagelijks leven.

Isaac probably enclosed this little self-portrait in one of his letters to Jo. He clearly cherished their friendship, as testified by the 103 surviving letters he wrote her. Isaac was the son of the successful Hague School painter Jozef Israëls. He developed a loose painting style and had a keen eye for light and movement. He is best known for his vibrant cityscapes, fashionable portraits and scenes from everyday life.

Isaac Israëls (1865-1934)

Jonge poes, in verschillende houdingen, 1896

Young Cat in Different Poses

potlood, rode en zwarte waterverf, zwart krijt op papier

privécollectie

pencil, red and black watercolour, black chalk on paper

private collection

Tekst bij het gerestaureerde portret van Jo

– Ik vond hier dat ander portretje van je, schrijf mij even of je er nu bent dan zend ik het je na het wat gevernist te hebben.

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger. Den Haag, 22 oktober 1914

'I found that other little portrait of you here, write and tell me if you're in town, then I'll send it to you after I've given it a spot of varnish.'

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger. The Hague, 22 October 1914

Gerestaureerd portret

Speciaal voor deze tentoonstelling is dit *Portret van Jo van Gogh-Bonger* gerestaureerd. De voorstelling was moeilijk te zien door een verdonkerde, matte vernislaag en verschillende overschilderingen. Met het weghalen van de overschilderingen en de grauwe sluier van vernis, zet het Van Gogh Museum Jo - honderd jaar na haar overlijden - weer in het licht. Tijdens het materiaal-technisch onderzoek dat aan de behandeling voorafging, ontdekten experts een eerder schilderij onder de huidige voorstelling. Op de röntgenfoto zijn de contouren daarvan te zien. Het is een portret dat Israëls later overschilderde; mogelijk een eerdere versie van het portret van Jo. Was hij niet tevreden over het eerste?

Restored portrait

This *Portrait of Jo van Gogh-Bonger* has been specially restored for the exhibition. The image was difficult to read due to a darkened and dull layer of varnish and various overpainted areas. By removing the overpaint and the grey veil of varnish, the Van Gogh Museum has brought Jo back into the light, a hundred years after her death.

During the material and technical analysis that preceded the treatment, experts discovered an earlier painting underneath the present one. Its outlines are visible in the X-ray image. It is a portrait – possibly an earlier version of Jo – which Israëls later painted over. Was he dissatisfied with it?

c-teksten bij het gerestaureerde portret

Isaac Israëls (1865-1934)

Portret van Jo van Gogh-Bonger, 1895-1897

Portrait of Jo van Gogh-Bonger

olieverf op paneel

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

oil on panel

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Halverwege vernisafname

Halverwege de vernisafname is het verschil tussen het deel met verkleurd vernis (links) en zonder (rechts) goed zichtbaar. Na het verwijderen van de vernislaag werden de storende overschilderingen in de achtergrond beter zichtbaar. Deze zijn tijdens de restauratie van het schilderij weggehaald.

Halfway through the removal of the varnish

Halfway through removal, the difference between the part with the discoloured varnish (left) and without it (right) is clearly visible. Once the varnish layer had been taken off, the distracting overpaints in the background became more conspicuous. They were removed during the painting's conservation treatment.

Röntgenfoto, gedraaid, met rode hulplijn

Met behulp van röntgenfotografie kwam een portret tevoorschijn dat onder de huidige voorstelling zit. De contouren daarvan zijn hier aangegeven. Deze geportretteerde lijkt het hoofd schuin weg te draaien. Israëls draaide het paneel 180 graden voordat hij aan het nieuwe portret begon.

X-ray image, rotated, with added red tracing

X-ray imaging revealed a portrait underneath the current one. Its contours are indicated here. In this earlier portrait, the sitter appears to turn the head away at an angle. Israëls rotated the panel 180 degrees before starting work on the new one.

MA-XRF scan

Met deze geavanceerde röntgentechniek werd ontdekt dat Israëls ook in het huidige portret kleine veranderingen heeft aangebracht. Zo is in deze afbeelding van de verdeling van het element kwik (kenmerkend voor het rode pigment vermiljoen) te zien dat Jo's schouders aanvankelijk wat hoger en breder geschilderd waren. Israëls was mogelijk niet helemaal tevreden en heeft dit op een later moment aangepast.

MA-XRF scan

Using this advanced X-ray technique, it was discovered that Israëls also made minor changes to the present portrait. The image shows the distribution of mercury (characteristic of the pigment vermilion) which reveals that Jo's shoulders were initially painted a little higher and broader. It is possible that Israëls wasn't satisfied and adjusted them at a later stage.

Verfdwarsdoorsnede

Op het schilderij zitten veel lagen verf, zoals deze verfdwarsdoorsnede laat zien. Voordat Israëls dit portret van Jo schilderde, bedekte hij eerst het onderliggende portret met een lichtgekleurde verflaag. Zo kon hij met een 'schone lei' beginnen.

Paint layer cross-section

The painting is made up of many layers of paint, as shown by this cross-section. Before Israëls painted Jo, he began by covering the underlying portrait with a light-coloured paint layer. This enabled him to start with a clean slate.

Tekst op de afbeelding van de verfdwarsdoorsnede, van onder naar boven:

grondlaag / ground layer, onderliggend portret / underlying portrait, lichtgekleurde afdeklaag / light-coloured covering layers, huidig portret / present portrait

teksten op labels in vitrine, periode midden jaren 1890 (met korte citaten)

Isaac Israëls (1865-1934)

Portret van Vincent Willem van Gogh, 1894

Portrait of Vincent Willem van Gogh

krijt op papier

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

chalk on paper

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Isaac Israëls (1865-1934)

Portret van Jo van Gogh-Bonger, 1895

Portrait of Jo van Gogh-Bonger

krijt op papier

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

chalk on paper

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

‘Veilig en behagelijk voelde ik me alleen bij Israëls op ‘t atelier – het waren heerlijke middagen, luie geloof ik – hij teekende een portretje van me – crayon – ik zat maar heel stil – makkelijk uit te rusten en hij praatte – praatte – haalde uit me allerlei dingen van vroeger.’

Dagboek Jo van Gogh-Bonger, tussen 12 en 17 augustus 1895

'I only felt safe and comfortable in the studio with Israëls – they were wonderful afternoons, lazy I believe – he drew a little portrait of me – crayon – I just sat very still – resting easily and he talked – talked – brought back to me all sorts of things from the past.'

Diary of Jo van Gogh-Bonger, between 12 and 17 August 1895

Isaac Israëls (1865-1934)

Portret van Vincent Willem van Gogh, 1894

Portrait of Vincent Willem van Gogh

olieverf op paneel

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

oil on panel

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

'Eindelijk heb ik nu een portretje van 't kind – ik moet er aldoor aan denken – 't is heerlijk het te hebben.– De blauwe oogjes kijken zoo ernstig – hij heeft hem geschilderd met zijn roode blouse, o 't is zoo lief!'

Dagboek Jo van Gogh-Bonger, 13 november 1894

'At last I have a portrait of the child now – I can't help thinking about it all the time – it's wonderful to have it.– The little blue eyes look so serious – he painted him in his red shirt, oh it's so sweet!'

Diary Jo van Gogh-Bonger, 13 November 1894

Bij het dagboek:

'En ik schreef niets over dien middag bij Isaac Israëls – 't was maar een gril, we hebben met vuur gespeeld – mais on ne badine pas avec l'amour*.'

* maar met liefde valt niet te spotten

Dagboek Jo van Gogh-Bonger, 3 november 1895

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

‘And I wrote nothing about that afternoon with Isaac Israëls – it was just an impulse, we played with fire – but there’s no trifling with love.’

Diary Jo van Gogh-Bonger, 3 November 1895

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Isaac Israëls (1865-1934)

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger, waarschijnlijk na 15 augustus 1896

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger, probably after 15 August 1896

pen in inkt op papier

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

pen and ink on paper

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

‘Ik heb ‘t je al dikwijls gezegd: ik kan er niet eens over denken, over iets duurzaam bedoel ik, in den zin waarin jij ‘t bedoelt en überhaupt. Bij mij is zeer sterk ontwikkeld, ‘t gevoel van de vergankelijkheid van de dingen [...]’

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger, Amsterdam, waarschijnlijk na 15 augustus 1896

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting / Foundation)

‘As I’ve told you many times before, I can’t even think, about something more permanent I mean, in the way that you mean it. The sense of the transitoriness of things is very strongly developed in me [...]’

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger, Amsterdam, probably after 15 August 1896

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Isaac Israëls (1865-1934)

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger, Meisje aan het strand, leunend op een schep,
waarschijnlijk augustus 1897

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger, Girl at the Beach Leaning on a Spade,
probably August 1897

pen in inkt op papier

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

pen and ink on paper

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Zaal 2

Isaac Israëls (1865-1934)

Vrouw die voorleest aan een vrouw liggend op een canapé, 1915-1916

Woman Reading to a Woman Lying on a Sofa

pen in inkt op papier

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

pen and ink on paper

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Eind 1915 kreeg Isaac voor het eerst schilderijen van Jo te leen. Hij hing de Zonnebloemen, Het Gele Huis (De straat) en De slaapkamer op in zijn atelier en gebruikte ze als achtergrond voor een aantal van zijn eigen werken. Hij vond het erg jammer om de schilderijen een aantal maanden later weer terug te sturen: 'Het laat een ontzettende leegte op de muur achter en het spijt mij inderdaad dat ik het kwijt ben.'

Isaac first borrowed paintings from Jo at the end of 1915. He hung *Sunflowers*, *The Yellow House (The Street)* and *The Bedroom* in his studio and used them as backgrounds for several of his own works. He was sad to have to return the paintings a few months later. 'It's left an incredible void on the wall and I'm really sorry I've lost it.'

Isaac Israëls (1865-1934)

Vincent Willem van Gogh in Hyde Park, Londen, 1914

Vincent Willem van Gogh in Hyde Park, London

olieverf op doek

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

oil on canvas

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Isaac trof de zoon van Jo, Vincent Willem van Gogh, in 1914 in Londen. Dat was twintig jaar nadat hij hem als kleuter geportretteerd had. Nu schilderde hij hem als jongeman op een zonnig terras in Hyde Park. De twee konden het goed met elkaar vinden. Rond deze tijd bloeide ook de vriendschap tussen Isaac en Jo weer op. Zij kreeg dit portret van haar zoon in haar bezit door het te ruilen voor een schilderij van Van Gogh.

Isaac met Vincent Willem van Gogh in London in 1914, twenty years after painting his portrait as a toddler. This time Israël's showed Jo's son as a young man on a sunny terrace in Hyde Park. The two got on well together. It was around this same time that Isaac and Jo rekindled their friendship. She exchanged a painting by Van Gogh for this portrait of her son.

Isaac Israëls (1865-1934)

Portret van Jo van Gogh-Bonger, 1926

Portrait of Jo van Gogh-Bonger

olieverf op paneel

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

oil on panel

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Kort na de dood van Jo gaf haar zoon Israëls de opdracht een laatste portret van zijn moeder te schilderen. De achtergrond doet denken aan *Het Gele Huis*. Het portret is een hommage aan hun innige vriendschap. Het is ook een laatste blijk van dank voor haar bereidheid

topstukken van Van Gogh aan hem uit te lenen.

Shortly after Jo's death, her son asked Israëls for a final portrait of his mother. The background is reminiscent of *The Yellow House*. The portrait is a tribute to their intimate friendship. It is also a final token of his appreciation for her willingness to lend him masterpieces by Van Gogh.

Twee zaalteksten en een citaat uit de periode 1915-1920:

'Ik ben nog steeds erg aan 't Vincenten.'

= Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger, 20 februari 1916

'I'm still very busy Vincenting.'

= Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger, 20 February 1916

Van Goghs lenen

Toen Jo in 1914 de brieven van Vincent aan zijn broer Theo publiceerde, stuurde ze Isaac de uitgave op. Het contact was na een lange onderbreking weer hervat. Hun vriendschap verdiepte zich. Vanaf 1915 leende Jo een aantal keer schilderijen van Van Gogh uit aan Israëls. Hij liet ze herhaaldelijk figureren in zijn eigen werk en schreef haar daar eens over dat hij weer volop aan het 'Vincenten' was. Ook gaf hij toe dat het eigenlijk 'pronken met andermans veren' was. In de jaren die volgden schilderde hij ook verschillende portretten van Jo.

Borrowing Van Gogh

When Jo published Vincent's letters to his brother Theo in 1914, she sent Isaac a copy. The two of them now came back into contact after a long interlude. Their friendship grew deeper. Beginning in 1915, Jo lent Israëls paintings by Van Gogh several times. He repeatedly incorporated them in his own work and once wrote to her that he was busy 'Vincenting' again. He also admitted that this was essentially 'adorning oneself with borrowed plumes'. In the years that followed, he also painted Jo's portrait several times.

Vincent van Gogh

Het Gele Huis (De straat) | The Yellow House (The Street), 1888; De slaapkamer | The Bedroom, 1888; Zonnebloemen | Sunflowers, 1889
Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting | Foundation)

Waardering voor Vincent

Jo Van Gogh-Bonger trouwde in 1889 met kunsthandelaar Theo van Gogh. Ze werd daarmee de schoonzus van Vincent van Gogh. Ze begreep al snel hoe bijzonder de band tussen de broers was. Na de dood van Theo, een half jaar na die van Vincent, bleef zij achter met haar zoon en een appartement vol schilderijen, tekeningen en brieven. Ze deed er alles aan om de kunst en het leven van haar zwager bekendheid te geven. 'Behalve het kind heeft hij [Theo] mij nog een andere taak nagelaten – het werk van Vincent ... zoveel mogelijk te laten zien en waarderen'. Ze publiceerde Vincents brieven, organiseerde tentoonstellingen in binnen- en buitenland en deed strategische verkopen. Haar inspanningen waren cruciaal voor de reputatie van Van Goghs kunst.

Appreciation for Vincent

Jo Van Gogh-Bonger married art dealer Theo van Gogh in 1889. This made her Vincent van Gogh's sister-in-law. She quickly understood how special the bond between the brothers was. After Theo's death, six months after Vincent's, she was left behind with her young son and an apartment full of paintings, drawings and letters. She did everything she could to promote her brother-in-law's art and life. 'As well as the child, he has left me another task - *Vincent's* work - getting it seen and appreciated as much as possible'. She published Vincent's letters, organised exhibitions at home and abroad, and made strategic sales. Her efforts were crucial to the reputation of Van Gogh's art.

Isaac Israëls (1865-1934)

Isaac Bennie Cohen en zijn vrouw Jacqueline Wilhelmine Longépée, 1915-1916

Isaac Bennie Cohen and his Wife Jacqueline Wilhelmine Longépée

olieverf op doek

privécollectie

oil on canvas

private collection

Tijdens een bezoek van Israëls' neef en zijn vrouw aan het atelier, vroeg Israëls of hij een portret van ze mocht maken. De volgende dag had Jacqueline Wilhelmine Cohen-Longépée tot Israëls' spijt haar lichtblauwe blouse vervangen voor een donkerder exemplaar. Hij zette Het Gele Huis (De straat) op de achtergrond erbij, om in plaats van de blouse de blauwe lucht in dit schilderij te contrasteren met de gele zonnebloemen.

When Israëls' cousin and his wife visited the studio, the artist asked if he could paint their portrait. When they returned the next day, he saw to his regret that Jacqueline Wilhelmine Cohen-Longépée had changed her light blue blouse for a darker one. Israëls added *The Yellow House (The Street)* to the background so that its blue sky rather than the blouse would contrast with the yellow of the *Sunflowers*.

Isaac Israëls (1865-1934)

Slapende vrouw, 1915-1916

Woman Sleeping

olieverf op doek

Centraal Museum, Utrecht, bruikleen Stichting Van Baaren Museum 1980

oil on canvas

Centraal Museum, Utrecht, loan Van Baaren Museum Foundation, 1980

Isaac Israëls (1865-1934)

Lezend meisje op een sofa, 1915-1916

Girl reading on a Couch

olieverf op doek

privécollectie

oil on canvas

private collection

Isaac Israëls (1865-1934)

In het atelier, 1915-1916

In the Studio

olieverf op doek

Kunstmuseum Den Haag

oil on canvas

Kunstmuseum Den Haag

Labels in de vitrine met korte citaten:

Vincent van Gogh, Brieven aan zijn broeder.

Uitgegeven en toegelicht door J. van Gogh-Bonger

Amsterdam, 1914

Bibliotheek Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

Van Gogh Museum Library, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Isaac Israëls (1865-1934)

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger (verso), 21 september 1914

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger (verso), 21 September 1914

pen in inkt op papier

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

pen and ink on paper

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

‘Veel dank voor het tweede deel van de brieven. Het is zeer interessante lectuur maar wat is het eigenlijk idioot geweest om met die man [Van Gogh] in dezelfde stad te wonen zonder hem te kennen.’

21 september 1914, Londen, Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

‘Many thanks for the second volume of the letters, it is very interesting lecture only how stupid it has really been to live in the same town with that man [Van Gogh] and not know him.’

21 September 1914, London, Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Isaac Israëls (1865-1934)

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger (recto), 20 december 1915

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger (recto), 20 December 1915

pen in inkt op papier

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

pen and ink on paper

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

‘Ik vind ‘t erg aardig dat je mij die schilderijen stuurt, ofschoon – eenmaal hier is ‘t wel vervelend om ze weer terug te moeten sturen! Het is pronken met een andermans veeren. Heb je niet lust om nog wat te ruilen?????’

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger, Den Haag, 20 december 1915

‘I think it’s very kind of you to send me these paintings, although – once they’re here it’s very tedious to have to send them back again! It’s adorning oneself with borrowed plumes. Don’t you want to exchange anything else?????’

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger, The Hague, 20 December 1915

Isaac Israëls (1865-1934)

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger (verso), 20 februari 1916

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger (verso), 20 February 1916

pen in inkt op papier

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

pen and ink on paper

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

‘Ik ben nog steeds erg aan ‘t Vincenten.’

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger, Den Haag, 20 februari 1916

‘I’m still very busy Vincenting.’

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger, The Hague, 20 February 1916

Isaac Israëls (1865-1934)

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger (verso), 26 april 1916

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger (verso), 26 April 1916

pen in inkt op papier

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

pen and ink on paper

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

'Ik zond je gister 3 schilderijen terug, het interieur, de zonnige heuvel en het laantje.'

Isaac Israëls aan Jo van Gogh-Bonger, Den Haag, 26 april 1916

'Yesterday I sent 3 paintings back to you, the interior, the sunny hill and the little avenue.'

Isaac Israëls to Jo van Gogh-Bonger, The Hague, 26 April 1916

Zaal 3

Isaac Israëls (1865-1934)

Jonge vrouw, 1915-1920

Young Woman

olieverf op doek

Centraal Museum, Utrecht, bruikleen Stichting Van Baaren Museum, 1980

oil on canvas

Centraal Museum, Utrecht, loan Van Baaren Museum Foundation, 1980

Isaac Israëls (1865-1934)

Lezende vrouw naast Van Goghs Zonnebloemen, 1915-1920

Woman Reading next to Van Gogh's Sunflowers

olieverf op doek

Van Gogh Museum, Amsterdam (Staat der Nederlanden, schenking uit de nalatenschap van mevr. S. B. Wertheimer-Weijl)

oil on canvas

Van Gogh Museum, Amsterdam (State of the Netherlands, donated from the estate of Mrs S.B. Wertheimer-Weijl)

Isaac Israëls (1865-1934)

Vrouw zittend voor Van Goghs Zonnebloemen, 1915-1920

Woman Sitting in front of Van Gogh's Sunflowers

olieverf op doek

privécollectie

oil on canvas

private collection

Jo spande zich decennialang in voor de bekendheid van Van Gogh. Om die reden gaf ze in 1916 tientallen schilderijen in langdurig bruikleen aan het Rijksmuseum. Toch ging haar vriendschap met Isaac voor. De directeur van het Rijksmuseum in Amsterdam zal er waarschijnlijk van gebaald hebben toen Jo hem vroeg de beroemde Zonnebloemen naar Israëls op te sturen. Israëls wilde het schilderij graag opnieuw een tijd in zijn atelier hebben.

For decades, Jo devoted herself to promoting Van Gogh's reputation. This included lending dozens of paintings to the Rijksmuseum for an extended period in 1916. All the same, her friendship with Isaac took precedence. The director of the Rijksmuseum in Amsterdam will have been less than pleased when Jo asked him to send the famous *Sunflowers* to Israëls, who wanted to have the painting back in his studio for a while.

Isaac Israëls (1865-1934)

Vrouw voor Van Goghs Zonnebloemen, 1915-1920

Woman Standing in Front of Van Gogh's Sunflowers

olieverf op doek

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

oil on canvas

Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Foundation)

Over de schouder van de vrouw kijk je naar Van Goghs Zonnebloemen, net als zij. Dat is goed gevonden door Israëls, want zo nodigt zij je uit om zelf ook aandachtig naar het schilderij te kijken. Het is opvallend dat Israëls het beroemde werk hier in spiegelbeeld heeft weergegeven. Het blijft gissen naar waarom hij dit gedaan heeft.

We look here over the woman's shoulder at Van Gogh's *Sunflowers*. It is a nice touch by Israëls, as it invites us to view the painting just as attentively as she does. Oddly enough, he reproduced the famous work in mirror image. Why he did so remains a mystery.

Isaac Israëls (1865-1934)

Portret van Rosalie Zélander-Caffé, 1917

Portrait of Rosalie Zélander-Caffé

olieverf op doek

oil on canvas

Frans Hals Museum | De Hallen, Haarlem

Israëls bewonderde Van Gogh om zijn kleurgebruik. 'Die vent durft wat met z'n kleuren!', schijnt hij te hebben uitgeroepen. Bewust koos hij in dit portret van Rosalie Zélander-Caffé voor de sprekende combinatie van blauw en geel. Zélander-Caffé was een belangrijke kunstverzamelaar en had meerdere werken van Israëls in haar collectie. Ook zij was onder de indruk van Van Gogh: ze bezat een tekening van hem.

Israëls admired Van Gogh's palette; 'That chap was fearless with his colours!' he reportedly exclaimed. He deliberately opted for the eloquent combination of blue and yellow in this portrait of Rosalie Zélander-Caffé, an important art collector who had several works by Israëls in her collection. She was also impressed by Van Gogh, by whom she owned a drawing.

Isaac Israëls (1865-1934)

Vrouw in profiel, voor 'Zonnebloemen' van Van Gogh, 1915-1920

Woman in Profile before Van Gogh's Sunflowers

olieverf op doek

Museum de Fundatie, Zwolle en Heino/Wije

oil on canvas

Museum de Fundatie, Zwolle and Heino/Wije

Zaaltekst

Een modern kunstenaar

Isaac Israëls groeide op in het kunstenaarsmilieu van zijn vader Jozef Israëls, een succesvolle Haagse Schoolschilder. Jozef stond bekend om zijn sentimentele en verstilde voorstellingen van het vissersleven. Isaac werd juist gegrepen door het bruisende stadsleven van Amsterdam. Met losse, levendige penseelstreken legde hij cafés, toneelvoorstellingen en modehuizen vast. Vaak koos hij daarbij vrouwen als onderwerp. Na het overlijden van zijn vader in 1911 keerde Isaac terug naar zijn ouderlijk huis in Den Haag, waar hij het moderne leven bleef afbeelden. Isaac Israëls werd een van de belangrijkste vertegenwoordigers van het Hollands Impressionisme.

Het werk van Josef Israëls is te zien in de vaste collectie. De Mesdags hadden onder meer het schilderij *Alleen* (c. 1880-1881) in hun verzameling.

A modern artist

Isaac Israëls grew up in the artistic milieu of his father Jozef Israëls, a successful painter of the Hague School. Jozef was known for his sentimental and tranquil depictions of fishing life. Isaac, on the other hand, was captivated by the vibrant city life of Amsterdam. With loose, lively brushstrokes, he captured cafés, theatre performances and fashion houses. He often chose women as his subjects. After his father's death in 1911, Isaac returned to his parental home in The Hague, where he continued to depict modern life. Isaac Israëls became one of the most important representatives of Dutch Impressionism.

The work of Josef Israëls is on display in the permanent collection. Among other works, the Mesdags had the painting *Alone* (c. 1880-1881) in their collection.